

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

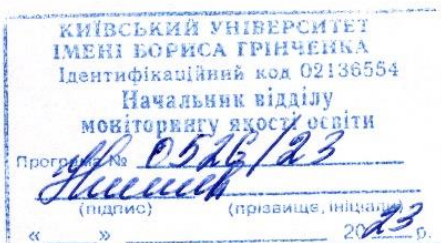
Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« 07 » 09 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК

для здобувачів вищої освіти зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

Київ – 2023

Розробник: Стрельцова Світлана Вікторівна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі: Крюк Олександр Олексійович, викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 7 від «27» серпня 2021 р.

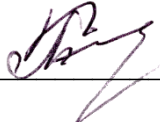
Завідувач кафедри образотворчого мистецтва Ольга ШКОЛЬНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

«___» _____ 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» Ольга КОНОВАЛОВА

Робочу програму перевірено
«___» _____ 2021 р.

Заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

На 2022/2023 н.р. (підпис) О. В. Школьна (ПІБ), «17» серпня 2022 р., протокол № 2

На 2023/2024 н.р. (підпис) О. В. Школьна (ПІБ), «18» серпня 2023 р., протокол № 9

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «___» __ 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «___» __ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
Вид дисциплін	Обов'язкова			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів/годин	20/600			
Курс	1		-	
Семестр	1	2	-	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1	-	-
Обсяг кредитів	3	3	-	-
Обсяг годин, в тому числі:	90	90	-	-
Аудиторні	60	60	-	-
Модульний контроль	6	6	-	-
Семестровий контроль	24	6	-	-
Самостійна робота	-	18	-	-
Форма семестрового контролю	екзамен	-	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Академічний рисунок» є:

- відображення видимої (об'єктивної) реальності.
- засвоєння теоретичних та практичних знань з рисунку.
- вільне володіння технічними навичками.
- самоаналізу в навчальному процесі.
- розвиток образотворчого мислення, що є необхідним для творчої діяльності в усіх видах образотворчого мистецтва.

Знання з «Академічного рисунку» закріплюються в процесі виконання практичних робіт.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Академічний рисунок» є:

- ознайомити студентів з матеріалами та техніками академічного рисунку
- навчити студентів користуватися основним інструментарієм та способами створення академічного рисунку – лінією, штрихом, тінню;
- навчити студентів грамотно розташовувати предмети в площині аркуша;
- навчити студентів передавати об'єм предмета засобами рисунку, володіти штрихом та опанувати його законами;
- навчити законам побудови форми на зображувальній площині;
- сформувати у студентів творче ставлення до природи та її інтерпретації в умовах різних художніх задач, що виконуються в різних матеріалах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво» формуються загальні та спеціальні компетентності:

- ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
- ЗК 13. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища
- СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей
- СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача
- СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності

3. Результати навчання за дисципліною

Знання:

- основні методи, техніки та матеріали рисунку, технології їх використання, зображувально-виразних можливостей засобів рисунку в рішенні образних задач;
- принципи композиції в рисунку;
- принципи роботи з об'ємом, фактурою матеріалу, тіннями і штрихом;
- пропорції та їх значення в рисунку;
- закономірності побудови форми на зображувальній поверхні;
- різні методи побудови форми в рисунку.

Практичні навички і вміння:

- побудувати та намалювати в техніках академічного рисунку простий натюрморт з кількох предметів;
- виконати побудову та рисунок в основних техніках гіпсових фігур у різних композиційних рішеннях (гіпсова фігура, натюрморт з гіпсовою фігурою, тощо);
- передати фактуру предмета, виконаного з різних матеріалів (дерево, кераміка, метал, скло);
- організувати простір засобами рисунку – лінією, світлотінню, тоном, шляхом передачі взаємозв'язку предметів;
- організувати простір з врахуванням співвідношення площини й об'єму, світлого й темного, ритму й руху, рівноваги мас, тощо;
- створити роботу в техніках академічного рисунку (олівець, а також туш, вугілля, сангіна, соус).
- виконанні практичних завдань відповідно до програми, з урахуванням підвищення рівня складності.

Результати навчання:

- РН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу
- РН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

- РН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.
- РН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.
- РН 7. Відобразити морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом
- РН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.
- РН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Натюрморт з гіпсовими фігурами							
Тема 1. Натюрморт з геометричними тілами, з плоскими гранями (куб та призма), лінійно-конструктивна побудова; розвиток поняття світлотінь.	12			12			
Тема 2. Натюрморт з групою геометричних тіл, тілами обертання (піраміда, куб, циліндр, куля) та драперіями, перспективне скорочення, ракурсне розгортання еліпсів.	12			12			
Тема 3. Складний натюрморт з драперіями та гіпсовим рельєфом чи архітектурною деталлю.	18			18			
Тема 4. Складний натюрморт з 4-5 предметів побуту та драперіями на передачу просторових властивостей тонального співвідношення (різного рівня площина)	18			18			
<i>Модульний контроль</i>	6						
Разом	64			60			
<i>Підготовка та проходження контрольних заходів</i>	24						
Усього	90			60			
Змістовий модуль II. Побудова архітектурних деталей та гіпсових частин обличчя							
Тема 1. Натюрморт з драперією та гіпсовим	18			18			

рельєфом з орнаментальним мотивом (розеткою), зображення об'єму через світлотіньове моделювання на площині.						
Тема 2. Натюрморт з драперією та гіпсовою капітеллю колони, зображення характерних особливостей форми та фактури.	20			22		
Тема 3. Рисунок гіпсових частин обличчя (голова Давида) з драперією, функціональні особливості та анатомічна будова.	22			20		
Тема 4. Рисунок гіпсових частин обличчя, конструктивна побудова (копія)	10					10
Тема 5. Зарисовки архітектурних деталей з натури.	10					8
<i>Модульний контроль</i>	6					
<i>Разом</i>	84			60		18
<i>Підготовка та проходження контрольних заходів</i>	6					
<i>Усього</i>	90			60		18

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль I. Натюрморт з гіпсовими фігурами

Тема 1. Натюрморт з геометричними тілами, з плоскими гранями (куб та призма), лінійно-конструктивна побудова; розвиток поняття світлотінь. (12 год.)

Школа конструктивного рисування ґрунтується на послідовності навчання - від простого до складного. Освоєння принципів рисунка найкраще починати з вправ у рисуванні простих просторових форм. Для цієї мети більше підходять геометричні тіла, що мають ясну конструктивну будову. На них легше за все простежити, зрозуміти й засвоїти основи просторової побудови конструкції, перспективного її зображення і закономірностей світлотіні. Увага рисувальника цілком зосереджується на головних елементах грамоти рисування, він не відволікається на розмаїття інших завдань, пов'язаних з рисуванням більш складних форм. Закономірності, зрозумілі й засвоєні при рисуванні простих форм, допомагають потім у вивченні більш складних форм і усвідомленому їхньому зображенні.

Постановка: геометричні предмети (куб, циліндр, призма, конус) розміщуються на тлі темних драперій при заданому освітленні.

Мета: навчитись будувати прості геометричні форми та освоїти їх принципи зображення; навчитись передавати матеріальність гіпсових форм використовуючи різні техніки штриха.

Завдання: послідовність виконання рисунку з тілом із плоскими гранями; загальна композиція аркуша в тонких лініях; принципи компоновки предметів, їх взаємозв'язок на площині та в просторі; лінійно-конструктивна побудова геометричних фігур, побудова куба, послідовність побудови, моделювання тоном; побудова призми, тонове моделювання, детальна прорисовка геометричного тіла з урахуванням видимих, невидимих і допоміжних ліній; світлотіньове моделювання, фактура предметів.

1 етап роботи: предмети побуту розмістити на площині, композиційно в форматі вірно.

2 етап роботи: конструктивна побудова натюрморту з дотриманням пропорцій предметів відносно один одного та відстані між ними.

3 етап роботи: робота над тоновими співвідношеннями, проробка тіней власних та падаючих, рефлексів та відблисків.

4 етап роботи: етап узагальнення, використання прийому «від конкретного до загального».

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Тема 2. Натюрморт з групою геометричних тіл, тілами обертання (піраміда, куб, циліндр, куля) та драперіями, перспективне скорочення, ракурсне розгортання еліпсів (12 год.)

Постановка: на тлі драперій розташована група геометричних гіпсових тіл, направлене освітлення.

Мета: удосконалити вміння будувати прості геометричні форми; навчитись визначати пропорції, перспективне скорочення; навчитись аналізувати прості геометричні форми; навчитись передавати матеріальність гіпсових форм та драперій, використовуючи різні техніки штриха; навчитись передавати плановість в рисунку за допомогою контрасту.

Завдання: послідовність виконання рисунку з тілом з плоскими гранями та тілами обертання; загальна композиція площини аркуша, фор-ескіз; принципи компоновки предметів, їх взаємозв'язок на площині та в просторі; лінійно-конструктивна побудова геометричних фігур; послідовність побудови, моделювання тоном; детальна прорисовка геометричного тіла з урахуванням видимих, невидимих і допоміжних ліній; робота з драпіровкою, особливості передачі фактури тканини, проробка складок, моделювання тоном.

1 етап роботи: композиція рисунка, розміщення натюрморту в заданому форматі.

2 етап роботи: конструктивна побудова натюрморту з дотриманням пропорцій предметів відносно один одного та відстані між ними.

3 етап роботи: уточнення пропорцій, передача особливостей різних по формі та фактурі предметів; тональна проробка форми.

4 етап роботи: узагальнити тональні співвідношення для створення композиційної цілісності.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Тема 3. Складний натюрморт з драперіями та гіпсовим рельєфом чи архітектурною деталлю (18 год.)

Постановка: на площині розташований гіпсовий рельєф, поряд – драперії, предмети побуту, при штучному освітленні.

Мета: сформувати у студентів вміння і навички реалістичного відтворення натюрморту з гіпсовим рельєфом в графічній техніці; розвинути просторову уяву, спостережливість, здатність до порівняння, вміння

аналізувати, порівнювати та вибирати головне; навчити аналізувати та спрощувати форму, з дотриманням характерних мас і пластики; сприяти вихованню смаку через вивчення пропорцій рельєфів; вивчити гіпсовий зліпок в профіль з метою визначення товщини елементів;

Завдання: розміщення в форматі за канонами композиції; конструктивно побудувати натюрморт; прослідити вузлові точки при зображенні гіпсової розетки, передати перспективні скорочення; досягти матеріальності предметів використовуючи різні техніки штриха; звернути особливу увагу на передачу рефлексів, тіней власних та падаючих; передати об'єм та плановість враховуючи повітряну перспективу.

1 етап роботи: композиція в заданому форматі, розміщення на площині відносно лінії горизонту, конструктивна побудова предметів; промальовування осей симетрії, що виявляються базовою основою при зображенні симетричної розетки, начерки основних елементів рельєфу.

2 етап роботи: конструктивна побудова натюрморту з дотриманням пропорцій предметів відносно один одного та відстані між ними.

3 етап роботи: уточнення пропорцій, передача матеріальності предметів; світло-тіньове вирішення геометричних предметів.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Тема 4. Складний натюрморт з 4-5 предметів побуту та драперіями на передачу просторових властивостей тонального співвідношення (різного рівня площина). (18 год.)

Постановка: Натюрморт з кількох предметів побуту різної маси та фактури з драпіровками різних тонів, які знаходяться на різних рівнях в перспективному скороченні, на передньому плані стоять декілька гіпсових ваз різних за формою та величиною.

Мета: навчитись розбирати складні предмети побуту на прості геометричні форми; навчитись передавати матеріальність гіпсових форм використовуючи різні техніки штриха; навчитись передавати плановість в рисунку за допомогою контрасту; розвинути просторову уяву, спостережливість, здатність до порівняння.

Завдання: закомпонувати натюрморт в заданому форматі, побудувати конструкцію з урахуванням лінії горизонту; витримати пропорцій кожного предмету по відношенню один до одного; показати конструктивну будову предметів; графічними засобами штрихом та тоном показати об'єм та форму; за допомогою тону досягти об'ємності та матеріальності фігур.

1 етап роботи: композиція в заданому форматі, розміщення на площині відносно лінії горизонту, конструктивна побудова предметів.

2 етап роботи: дотриманням пропорцій предметів відносно один одного та відстані між ними, тональний розбір.

3 етап роботи: уточнення пропорцій, передача особливостей різних по формі та фактурі предметів; моделювання форми враховуючи світлотіньові співвідношення при рисуванні складних гіпсових ваз необхідно

проаналізувати всі складові їхні частини й позначити характерні крапки лінії перетинання чи сполучення.

4 етап роботи: етап узагальнення, використання прийому «від конкретного до загального».

Матеріали: папір тонований (формат А2), гумка, олівці, м'які матеріали.

Змістовний модуль II. ПОБУДОВА АРХІТЕКТУРНИХ ДЕТАЛЕЙ ТА ГІПСОВИХ ЧАСТИН ОБЛИЧЧЯ

Тема 1. Натюрморт з драперією та гіпсовим рельєфом з орнаментальним мотивом (розеткою), зображення об'єму через світлотіньове моделювання на площині. (18 год.)

Постановка: на темному тлі розміщується гіпсовий рельєф з орнаментальним мотивом (розетка) на передньому плані, при заданому штучному освітленні.

Мета: навчити передавати матеріальність гіпсових предметів; навчити передавати плановість в зображенні натюрморту; навчити передавати матеріальність, враховуючи досвід малювання гіпсових предметів; виховати культуру подачі та штриха.

Завдання: вдало закомпонувати в форматі; досягти максимальної конструктивної форми рельєфу розетки; звернути особливу увагу на передачу рефлексів, об'єму, плановості.

1 етап роботи: композиція в заданому форматі, розміщення на площині відносно лінії горизонту.

2 етап роботи: конструктивна побудова натюрморту, уточнення пропорцій, тональна проробка форми; перехід від узагальнення до деталізації, від великих до малих форм. Відпрацювати рефлекси, власні та падаючі тіні.

3 етап роботи: етап узагальнення, використання прийому «від конкретного до загального».

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Тема 2. Натюрморт з драперією та гіпсовою капітеллю колони, зображення характерних особливостей форми та фактури. (22 год.)

Постановка: на темному тлі розміщується гіпсовий рельєф з капітеллю колони. Побудова капітелі як групи геометричних тіл відповідно до законів їх передачі. Закладення основних пропорцій.

Мета: навчити передавати матеріальність гіпсових форм; конструктивно будувати еліпси та скорочення різних ордерів; навчити бачити предмети в цілому, місцями узагальнюючи та підкреслюючи граничний контраст тіні; навчити передавати плановість в зображенні натюрморту.

Завдання: закомпонувати в форматі; досягти матеріальності предметів; звернути особливу увагу на передачу рефлексів, тіней власних та падаючих; передати об'єм та плановість; враховуючи повітряну перспективу передати атмосферу натюрморту.

1 етап роботи: композиція, розміщення та конструктивна побудова натюрморту.

2 етап роботи уточнення пропорцій, тональна проробка форми; перехід від узагальнення до деталізації, від великих до малих частин.

3 етап роботи: відпрацювання пластики предметів. Відтворення світлотіньових співвідношень – власні, падаючі тіні та рефлекси.

4 етап роботи: етап узагальнення.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Тема 3. Рисунок гіпсових частин обличчя (голова Давида) з драперією, функціональні особливості та анатомічна будова. (20 год.)

Постановка: на контрастному тлі з драперіями розміщуються гіпсові частини обличчя (голови Давида), задане контрастне освітлення допомагає виявити прозорість предметів, відблиски, формує тіні.

Мета: розвинути вміння передавати матеріальність гіпсових форм, їх об'єм; навчити працювати над деталями; навчити передавати плановість в зображенні; закріпити здобуті знання та вміння зображувати гіпси, при роботі над попередньою постановкою.

Завдання: закомпонувати в форматі; конструктивно побудувати; досягти матеріальності предметів, звернути увагу на передачу рефлексів, тіней власних та падаючих; передати об'єм та плановість, враховуючи повітряну перспективу.

1 етап роботи: композиція в заданому форматі, розміщення на площині відносно лінії горизонту.

2 етап роботи уточнення пропорцій, тональна проробка форми; перехід від узагальнення до деталізації, від великих до малих частин.

3 етап роботи: відпрацювати пластику предметів, дотримуватися світлотіньових співвідношень – власні, падаючі тіні та рефлекси; проробка фактури драпіровки і її складок; передача матеріальних властивостей об'єктів за допомогою принципу контрасту.

4 етап роботи: узагальнення рисунку; завершальна стадія роботи.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Критерії оцінювання рівня виконання практичних завдань роботи:

1. Гармонійно закомпоноване зображення у заданому форматі – 2 б.
2. Правильна конструктивна побудова рисунку – 2 б.
3. Повнота обсягу виконання світло-тонального вирішення просторового оточення – 2 б.
4. Охайність у виконанні роботи – 2 б.
5. Виявлення творчого підходу – 2 б.

Всього: 10 б.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль I		Модуль II	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування семінарських занять	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування практичних занять	1	30	30	30	30
Робота на семінарському занятті	10	Не передбачено навчальним планом			
Робота на практичному занятті	10	30	300	30	300
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	Не передбачено навчальним планом			
Виконання завдань для самостійної роботи	5	-	-	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	355	-	365
Максимальна кількість балів:		355		365	
Розрахунок коефіцієнта:		355:60=5,92		-	
Екзамен:		40		-	

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання. Змістовний модуль II. Натюрморти на передачу матеріальності предметів

Тема 4. Рисунок гіпсових частин обличчя, конструктивна побудова (копія) (10 год.)

Першим етапом є знаходження композиції в заданому форматі. Потім на стадій проробки деталей приділяється значна увага опрацюванню конструктивної побудови, детальне опрацювання форми. Основним завданням студентів є вірна конструктивна побудова, відпрацювання тонального розподілу

Матеріали: папір (формат А3), графічні матеріали, олівці різної м'якості, гумка.

Тема 5. Зарисовки архітектурних деталей з натури (8 год.)

Першим етапом є знаходження композиційної в форматі частини архітектурної деталі, тонової плями в заданому форматі. Потім опрацьовується проробка деталей приділяється значна увага загальному силуету, контрасту темного та світлого. Основним завданням студентів є відбір головних елементів, опрацювання конструктивної побудови, на них робиться тоновий акцент.

Матеріали: папір (формат А3), графічні матеріали, олівці різної м'якості, гумка.

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. Творча новизна композиційного вирішення завдання – 2 б.
2. Правильна конструктивна побудова елементів композиції – 1 б.
3. Гармонійне світло-тональне вирішення – 1 б.
4. Охайність виконання, загальне враження – 1 б.

Всього: 5 б.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у вигляді виконання студентами творчої роботи на задану тему. Робота, що не відповідає темі не розглядається.

Критерії оцінювання модульного контролю

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів
1	Відповідність завданню (розмір, матеріал)	5
2	Композиційне рішення	5
3	Передача пропорцій, конструктивна побудова	5
4	Передача об'єму, світлотіньове рішення	5
5	Завершеність роботи	5
	Всього	25

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

У 1 семестрі семестровий контроль з навчальної дисципліни «Академічний рисунок» проводиться у вигляді виконання практичного завдання на задану тему. Тематика, вимоги та критерії оцінювання семестрового контролю визначаються і затверджуються окремою програмою екзамену.

У 2 семестрі семестровий контроль з дисципліни «Академічний рисунок» навчальним планом відповідно до освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» не передбачено.

Критерії оцінювання екзамену	Максимальна кількість балів
Студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, виконує рисунок постановки, що відповідає поставленому завданню; зображення гармонійно закомпоноване, конструктивно побудоване і тонально вирішене. Екзаменаційна робота виконана з дотриманням усіх техніко-технологічних правил виконання роботи. Студент досконало володіє розумінням основ композиції, правилами конструктивної будови, демонструє світло-тонове вирішення, охайне та якісне завершення. <u>Техніко-технологічні типові помилки</u> Помилки відсутні	36-40

<p>Студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні помилки, виконує рисунок постановки, що відповідає поставленому завданню, але робота не достатньо гармонійно закомпонована, студент припускається несуттєвих техніко-технологічних неточностей, але в цілому робота виконана охайно і на досить якісному рівні. У екзаменаційній роботі практично відсутні помилки.</p> <p>1. робота не достатньо гармонійно закомпонована.</p>	31-35
<p>Студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає помилки, виконує рисунок постановки, що не повністю відповідає поставленому завданню, робота має недоліки у конструктивній побудові, студент допускає певні техніко-технологічні неточності, має дрібні несуттєві недоліки у світло-тональному вирішенні просторового оточення. У цілому робота виглядає охайно і досить якісно.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. недоліки у конструктивній побудові; 2. певні техніко-технологічні неточності; 3. несуттєві недоліки у світло-тональному вирішенні просторового оточення. 	26-30
<p>Студент володіє більшою частиною навчального матеріалу, має достатній рівень розвитку умінь та навичок, але не завжди може вдало застосувати їх для відображення постановки, виконує рисунок з похибками у конструктивній побудові та світло-тональному вирішенні просторового оточення; допускає певні техніко-технологічні помилки; рисунок виглядає не досить охайно. У роботі можуть бути наявні помилки, що веде до невідповідності враження від роботи.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. невірна конструктивна побудова; 2. похибки у світло-тональному вирішенні; 3. перспективні помилки у просторовому оточенні; 4. недосить охайний вигляд. 	21-25
<p>Студент володіє меншою частиною навчального матеріалу, має низький рівень розвитку умінь та навичок, що перешкоджає відобразити задум належним чином, виконує рисунок з суттєвими композиційними, конструктивними чи світло-тоновими похибками, допускає техніко-технологічні помилки, що відображаються на якості і зовнішньому вигляді роботи.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. суттєві композиційні похибки; 2. невірна конструктивна побудова; 3. перспективні помилки у просторовому оточенні; 4. формальне світло-тонове вирішення; 5. бракує охайності в роботі. 	16-20
<p>Студент володіє незначною частиною навчального матеріалу, має низький рівень розвитку умінь та навичок, що не дозволяє виконати завдання, виконує рисунок з грубими формальними чи конструктивними чи світло-тоновими похибками, що принципово спотворюють форму, робота не завершена і створює погане враження, або ж фактично відсутня.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. відсутня композиція; 2. невірна конструктивна побудова; 3. перспективні помилки у просторовому оточенні; 	0-15

4. формальне світло-тонове вирішення;	
5. бракує охайності в роботі.	

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

При проведенні екзамену студентом виконується практичне завдання на задану тему.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Академічний рисунок	
1 семестр	
разом 90 год., з них: практичні заняття – 60 год., модульний контроль – 6 год., семестровий контроль – 24 год.	
Змістовий модуль 1. Натюрморт з гіпсовими фігурами.	
Практичні заняття	
1. Натюрморт з тілом обертання та геометричними тілами, з плоскими гранями (куб та призма), лінійно-конструктивна побудова; розвиток поняття світлотінь..	66 б.
2. Натюрморт з групою геометричних тіл, тілами обертання (піраміда, куб, циліндр, куля) та драперіями, перспективне скорочення, ракурсне розгортання еліпсів.	66 б.
3. Складний натюрморт з драперіями та гіпсовим рельєфом чи архітектурною деталлю.	99 б.
4. Складний натюрморт з 4-5 предметів побуту та драперіями на передачу просторових властивостей тонального співвідношення.	99 б.
Модульна контрольна робота – 25 б.	
Разом – 355 б.	
Коефіцієнт визначення успішності – 5,92	
355 балів : 5,92 = 60 б. + 40 б.(екзамен) = 100 б. А за шкалою ECTS	
Екзамен – 40 б.	
2 семестр	
разом 90 год., з них: практичні заняття – 60 год., самостійна робота – 18 год., модульний контроль – 6 год., семестровий контроль – 6 год.	
Змістовий модуль 2.	
Натюрморти на передачу матеріальності предметів	
Практичні заняття	Самостійна робота
1. Натюрморт з драперією та гіпсовим рельєфом з орнаментальним мотивом (розеткою), зображення об'єму через світлотіньове моделювання на площині	4. Рисунок гіпсових частин обличчя, конструктивна побудова (копія)
99 б.	5 б.
2. Натюрморт з драперією та гіпсовою капітеллю колони, зображення характерних особливостей форми та фактури.	5. Зарисовки архітектурних деталей з натури
121 б.	5 б.
3. Рисунок гіпсових частин обличчя (голова Давида) з драперією, функціональні особливості та анатомічна будова.	
110 б.	
Разом – 330 б.	Разом – 10 б.
Модульна контрольна робота – 25 б.	
Разом – 365 б.	

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Зайцева В. І. Практика композиції : навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти; Київський університет імені Бориса Грінченка, Інститут мистецтв, Кафедра образотворчого мистецтва. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2021. 116 с. : кольорові. іл. (Наявний в бібліотеці Шамо 18/2, 2 примірники)
2. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти : навчальний посібник / М. А. Кириченко, І. М. Кириченко. 2-е видання перероблене та доповнене. Київ : Вища школа, 2002. 190 с. : іл. – ISBN 966-642-055-4 (Наявний в бібліотеці Шамо 18/2, 69 примірників)
3. Ятченко Ю. М. Мистецтво рисунка. К: НАУ, 2005. 60 с. (Наявний в бібліотеці Університету в 12-ти примірниках).

Додаткові:

1. Басанець Л.В. Художні техніки рисунка. Одеса: ОДПІ, 2002. 128 с.
2. Мирончик П.В., Манохін В.П. Рисунок, живопис, скульптура: Загальний курс академічного рисунку (для студентів – архітекторів 1-3 курсів денної форми навчання спеціальності 6.060102 «Архітектура»). Харків : ХНАМГ, 2009 222 с.
3. Перепадя В. В. Рисунок. Проблеми творчості в навчальному процесі. Львів: «Палітра», 2003
4. Попов М. Т. Альбом: рисунок, живопис. Київ : ТОВ «Європа Прінт», 2008. 134 с.
5. Сухенко В. О. Академічний рисунок. Підручник. Київ : Амадей, 2016. 232 с.
6. Туманов І. М. Рисунок. Живопис. Скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання. Львів: Аверс, 2010. 496 с.
7. Щербина В. Г. Практична композиція. Кривий Ріг : Октан-Принт, 2008. 187с.
8. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення. Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. 112 с.